

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВОЇ МОВИ: АДАПТИВНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ТА МОТИВАЦІЇ

В умовах інтенсивної цифровізації освітнього простору відбувається трансформація традиційних підходів до викладання мовних дисциплін. Актуалізується потреба у впровадженні інноваційних педагогічних технологій, здатних враховувати різнорівневу підготовку здобувачів вищої освіти, низьку мотивацію до опанування академічного письма та обмежену ефективність традиційних форм навчання в цифровому середовищі.

Адаптивні освітні платформи постають дієвим засобом модернізації фахової мовної підготовки, оскільки забезпечують персоналізацію навчання, підвищення залученості здобувачів і формування стійкої мотивації до засвоєння академічної мови як складової професійної комунікації.

У сучасному науково-освітньому просторі зростає увага до адаптивних освітніх платформ як засобу персоналізації навчання та підвищення результативності освітнього процесу, зокрема в аспекті розвитку фахових мовних компетентностей. М. Пікуляк [3] здійснює всебічний аналіз підходів і моделей проєктування адаптивних систем дистанційного навчання, що слугують підґрунтям для створення гнучких освітніх середовищ. А. Ключко та А. Прокопенко [2] досліджують використання інтелектуальних технологій у персоналізованому навчанні, акцентуючи увагу на потенціалі штучного інтелекту щодо побудови адаптивних освітніх траєкторій.

У контексті сучасних концепцій мовної освіти адаптивне навчання розглядають як механізм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на безперервному моніторингу навчальних досягнень. На думку А. Ключко та А. Прокопенка, реалізація принципу адаптивності передбачає персоналізацію навчальної траєкторії, за якої здобувач освіти може опановувати матеріал у

власному темпі, самостійно добираючи найбільш значущі для себе теми та способи їх подання [2].

В умовах цифровізації суспільства саме вища освіта постає ключовим простором підготовки фахівця, спроможного результативно функціонувати в ситуації цифрових змін. Упровадження інтерактивних освітніх платформ, гнучких моделей навчання та сучасних цифрових засобів не лише підвищує якість освітнього процесу, а й уможливорює його безперервність за умов воєнного стану та інших кризових викликів.

Адаптивний підхід до навчання забезпечує створення гнучкого освітнього середовища, у якому здобувачі працюють у власному темпі та отримують завдання відповідно до рівня підготовки, навчального прогресу й індивідуальних особливостей. Це сприяє зниженню навчального стресу в менш підготовлених здобувачів, оптимальному навантаженню й підтриманню мотивації на середньому рівні, а також розвитку аналітичних і дослідницьких умінь у здобувачів із високим рівнем мовної компетентності.

Аналіз онлайн-ресурсів показує широкий спектр інструментів для викладання мовних дисциплін, які можна класифікувати так: платформи управління навчанням (LMS) для створення інтерактивних курсів і оцінювання; сервіси спільної роботи та публікацій (Google Docs, блоги, подкасти) для колаборативного письма; освітні соціальні мережі (Academia.edu, LinkedIn) для професійного спілкування; комунікаційні інструменти (Zoom, Telegram) для консультацій і обговорень; мобільні застосунки для опанування лексики та редагування; сервіси структурування контенту (RSS, Google Reader) для збору актуальних матеріалів; технології віртуальної реальності для моделювання академічних ситуацій; а також системи оцінювання та рефлексії (Google Forms, Trello, Evernote) для самоперевірки та роботи з фідбеком [1, с. 14].

Класифікація цифрових ресурсів має важливе значення для розвитку професійних мовних компетентностей студентів. Вона сприяє індивідуалізації навчання, підвищує якість мовної підготовки та допомагає формувати навички ефективного академічного письма та усного мовлення.

Адаптивні платформи не лише враховують рівень мовної підготовки студентів (від A2 до C1), але й систематично розвивають ключові мовні навички. Зокрема, розширення термінологічного словника сприяє професійному використанню мови, а модулі з академічного письма допомагають удосконалювати структуру та формалізацію текстів. Гейміфікація підвищує мотивацію, а функція зворотного зв'язку дозволяє своєчасно виправляти помилки, формуючи ефективний цикл навчання.

Платформи дають змогу адаптувати письмові завдання до рівня студента, автоматично перевіряти тексти на граматику, лексику та стиль, розвивати навички академічного письма (есе, тези, анотації, огляди літератури), практикувати фахову термінологію та відстежувати індивідуальний прогрес.

Використання адаптивних освітніх платформ дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, підвищувати мотивацію студентів та ефективно відстежувати рівень засвоєння навчального матеріалу.

Список використаних джерел

1. Варнавська І., Чепок Р. Цифрові платформи професійної освіти: дистанційна форма в умовах повномасштабної агресії 2022–2024 років. Освіта. Інноватика. Практика. 2024. Том 12. № 5. С. 12–18. DOI: <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i5-002>
2. Клочко А. О, Прокопенко А. А. Персоналізоване навчання з використанням штучного інтелекту. Інформаційнокомп'ютерні технології: матеріали XIV Міжнародної науково-технічної конференції (м. Житомир, 28–29 березня 2024 р.). Житомир, 2024. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/168.pdf>
3. Пікуляк М. В. Методи та моделі розробки адаптивної системи дистанційного навчання. Науково-технічні дослідження у галузі інформаційних технологій: колективна монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М, 2022. Т. 1. С. 72–108. URL: https://ukrtsa.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/IT_1-72-108.pdf